

Elinkeinoelämän keskusliitto EK (päivitetty 30.6.2025)

EU:n monivuotinen rahoituskehys (MFF)

EU:n rahoitus uudistuu – mitkä ovat suurimmat muutokset kaudella 2028 - 2034?

Sisällys

Miksi EU:n monivuotinen rahoituskehys 2028 -2034 (MFF) on niin merkityksellinen?	2
Mitkä ovat keskeisimmät MFF-uudistukset, joita komissio ajaa?	2
Millaisia kasvupaineita EU:n rahoitukseen kohdistuu 2028 - 2034?	3
Missä mennään yhteisvelkaa koskevassa MFF-keskustelussa?	4
Mitä tiedetään Ukraina-rahoituksen roolista osana MFF:ää, mitä komissio kaavailee?	4
Mitä tarkoitetaan EU-rahoituksen kilpailullisuudella ja excellence-periaatteella?	5
Mihin suuntaan EU:n innovaatorahoitus on menossa? Miten käy Horisontti Eurooppa - ohjelman? Mitä tarkoitetaan kilpailukykyrahastolla?	5
Mitkä ovat EU:n liikenne- ja infrastruktuurirahoituksen näkymät?	6
Miten jäsenmaiden valtiontuet ja niitä koskevat valtiontukijoukset liittyvät MFF-kokonaisuuteen?	7
EK:N ASIAANTUNTIJAT MEDIAN HAASTATTELUIHIN:	8

Miksi EU:n monivuotinen rahoituskehys 2028 -2034 (MFF) on niin merkityksellinen?

Komission odotetaan julkistavan heinäkuussa esityksensä EU:n uudeksi monivuotiseksi rahoituskehyyksi (Multi-annual Financial Framework, MFF) vuosille 2028–2034.

MFF:n merkitystä on vaikea ylikorostaa: rahoituksella on tärkeä rooli siinä, miten EU pystyy politiikkatavoitteitaan toimeenpanemaan ja kuinka se onnistuu uudistumaan historiansa taitekohdassa.

MFF ottaa lähivuosina kantaa moneen avainkysymykseen:

- Millaisin taloudellisin pelimerkein EU tekee panostuksia seuraavan vuosikymmenen aikana?
- Kasvaako EU:n rahoitus ja miten käy Suomen nettomaksuaseman?
- Mistä lähteistä EU kerää rahat? Tuleeko uutta yhteisvelkaa ja millaisin ehdoin?
- Mihin rahat käytetään? Miten sitä kohdennetaan esimerkiksi puolustukseen ja Ukrainan tukeen tai vihreisiin investointeihin, yritysten innovaatiohankkeisiin ja muille Suomelle tärkeisiin kohteisiin?
- Millä kriteereillä ja pelisäännöillä rahoitusta myönnetään jäsenmaiden hyväksi? Mikä on jatkossa EU-rahoituksen suhde jäsenmaatason valtiontukiin?

Mitkä ovat keskeisimmät MFF-uudistukset, joita komissio ajaa?

Tällä kertaa rahoituskehyyksen valmistelu on aiempia MFF-kierroksia isompi remontti, koska ennakkotietojen mukaan rahoitusjärjestelmän koko arkkitehtuuri mullistuu:

- Raskaasta ja monimutkaisesta yli 50 rahoitusohjelman kokonaisuudesta luovutaan ja tilalle kaavaillaan uutta yksinkertaisempaa ja fokusoidumpaa rakennetta.
- Rahoitusohjelmavetoisuuden sijaan huomio kohdistetaan siihen, miten rahoitus saadaan tehokkaammin palvelemaan komission sisällöllisiä politiikkatavoitteita ja EU-tason intressejä. Näitä prioriteetteja ei ole vielä julkistettu, mutta oletettavasti ne liittyvät von der Leyenin komission ajankohtaisiin kärkiteemoihin kuten kilpailukyky, puolustus, vihreä siirtymä, rajaturvallisuus jne.
- Budjetin vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta halutaan parantaa. Rahoitusta saisi tulosperusteisesti sen mukaan, kuinka hankkeet ovat toteuttaneet komission tavoitteita ja niiden edellyttämiä reformeja.
- Tavoitteena on parantaa rahoituksen reagointikykyä kriiseihin ja muihin ennakoimattomiin tilanteisiin.

Täsmähuomioita tulevasta rakenteesta:

- Jäsenmaiden näkökulmasta uutena elementtinä olisivat ns. kansalliset kuoret. Kyseessä olisi eräänlainen kansallinen allokatio tai jäsenmaakohtainen rahoitusohjelma. Siinä määriteltäisiin kullekin jäsenmaalle relevantit EU-tavoitteet ja reformit, joita palvelemaan hankkeisiin maat voisivat saada rahoitusta.
- Toinen rahoituskehyyksen kiinnostava kokonaisuus olisi kilpailukykyrahasto. Siitä kaavaillaan sateenvarjoa, jonka alle voisi sijoittua mm. vihreään siirtymään, digitalisaatioon, puolustukseen ja TKI-toimintaan liittyvää rahoitusta. Komission ajatuksena on yhdistää useita olemassa olevia rahoitusvälineitä, jotta strategisille sektoreille ja kriittisille teknologioille saadaan riittävät investointipanostukset.

[EK:n arvio](#)

Yleisesti voi sanoa, että näin merkittävä rahoitusjärjestelmän muutos vaatii korostetun vahvaa vaikuttamista Suomelta ja elinkeinoelämältä: muutokset voivat olla merkittäviä niin hyvässä kuin pahassa.

Kannatamme sitä, että MFF-rahoitusta kohdennetaan aiempaa selkeämmin ja vaikuttavammin EU-prioriteetteja palvelemaan. Vain näin kyetään vastaamaan kasvaviin uusiin panostustarpeisiin, jotka liittyvät mm. turvallisuuteen, puolustukseen, Ukrainaan sekä investointeihin ja innovaatiokilpailukykyyn vahvistamiseen.

Varojen käytössä tulisi noudattaa eurooppalaisen lisäarvon periaatetta: laitetaan rahoituksessa etusijalle sellaiset kohteet, joissa yhteiset toimet tuottavat aitoja tehokkuushyötyjä. Vastaavasti on vähennettävä panostuksia siellä, missä yhteisten toimien lisäarvo on vähäisempää.

Myös rahoituksen tulosperusteisuutta ja varojen käytön tehokkuutta tulee vahvistaa. Aiempaa suurempi osa rahoituksesta tulee käyttää kilpailullisin perustein.

Myös ohjelmarakenteen yksinkertaistaminen on perusteltua. Nykyinen 50 eri rahoitusohjelman kokonaisuus on monimutkainen apparaatti, joka tekee rahoituksen hakemisen yrityksille raskaaksi. Toisaalta hyvin toimineen Horisontti Eurooppa -ohjelman osalta jatkuvuus on tärkeää, sen 3-pilarisen rakenteen säilyttäisimme.

Millaisia kasvupaineita EU:n rahoitukseen kohdistuu 2028 - 2034?

Seuraavaa rahoituskautta valmistellaan poikkeuksellisessa tilanteessa ja vakavien kriisien ristipaineissa. EU:n pitäisi kyetä samanaikaisesti vahvistamaan omaa ja Ukrainan puolustusta, kestäämään kauppasodan vaikutukset, hallitsemaan muuttoliikettä sekä investoimaan kilpailukykyyn, vihreään siirtymään, teknologioihin ja näin onnistumaan talouskäänteessä.

Tämän lisäksi on varauduttava EU:n laajentumiseen ja Ukrainan jäsenyyteen. Myös koronaan liittyneen elvytyspaketin pian alkava takaisinmaksu ja korkokulut syövät lähivuosina EU-rahoituskehystä.

Yllä mainitut tarpeet tuovat kasvupaineita rahoituskehyksen kokonaistasoon, joka on ollut päättyvällä 7-vuotisella kaudella yhteensä noin 1200 miljardia euroa. Arviot rahoituksen kasvattamistarpeesta vaihtelevat - esimerkiksi Ranskan presidentti Macron on väläyttänyt rahoituskehyksen kaksinkertaistamista, kun esimerkiksi Ruotsi torjuu sen kasvattamisen tykkänään.

Säästökohteista on vaikea löytää yksimielisyyttä. Jos aidosti vaikuttavia säästöjä haluttaisiin, olisi pakko kyetä puuttumaan rahoituskehyksen suurimpiin eriin: maatalouteen kuluu nykykaudella 31 % ja vähemmän kehittyneiden maiden koheesiorahoitukseen 30 %.

EK:n arvio:

On varauduttava siihen, että rahoituskehyksen koko maltillisesti kasvaa tulevalla kaudella johtuen Ukrainan tukemiseen, puolustusteollisuuden vahvistamiseen ja puhtaan siirtymän edistämiseen liittyvistä tarpeista.

Kasvanut rahoitustarve tulisi kattaa ensisijaisesti olemassa olevia resursseja uudelleenkohdentamalla, EU:n omia varoja kehittämällä tai jäsenmaiden maksuosuuksia lisäämällä. Yhteisvelkaa tulisi käyttää vain viimesijaisena keinona.

Olennaista on, että kasvava rahoitus kohdennetaan EU:n kilpailukykyä ja turvallisuutta edistäviin tarkoituksiin ja että rahoitusta myönnettäisiin kilpailullisin perustein, hankkeiden aidon kunnianhimoisuuden mukaan. Tämä vahvistaisi Suomen mahdollisuuksia hyödyntää EU-rahoitusta.

Millä EU:n rahoituskehys rahoitetaan nyt? Mistä on mahdollista saada uusia omia varoja?

Rahoituskehyksen loppusumma on nyt päättyvällä kaudella yli 1200 mrd e koko seitsemälle vuodelle. Yli puolet EU:n rahoituskehyksen varoista kerätään jäsenmailta niiden BKT-perusteisina maksuosuuksina. Loppu koostuu arvonlisäveropohjaan sidotusta jäsenmaiden maksuosuudesta, muovijätteen määrään perustuvasta jäsenmaksusta sekä EU:n ulkorajoilla kerättävistä tuontitulleista. Valtaosa EU:n rahoituksesta kerätään siis jäsenmailta, käyttäen tähän useampia eri laskentaperusteita.

Tullit ovat EU:n perinteisin ja luonteeltaan itsenäisin rahoituspohja, mutta niiden rooli on viime vuosikymmeninä laskenut. Tulleilla kerätään tällä hetkellä enää noin 15 % EU:n tuloista.

On realistista varautua rahoituskehityksen kokoa ja siten myös jäsenmaksuosuuksia koskeviin nousupaineisiin.

Komission ehdotuksen perusteella uusia omia varoja voidaan saada myös seuraavista lähteistä:

- EU:n päästökauppatulot: komission esityksen mukaan 25 % tuloista ohjattaisiin jatkossa jäsenmaiden sijaan EU:n kassaan.
- Hiilitullit (hiilirajamekanismi CBAM): komission esityksen mukaan 75 % EU:lle.
- Yritysveropohjaan perustuva jäsenmailta kerättävä oma vara, jota mahdollisesti jatkokehitetään kansainvälisen yritysverotuksen muuttuessa.

EK:n arvio:

EK:n näkemyksen mukaan keskustelu EU:n uusista rahoituslähteistä on tärkeää, eikä ole syytä kategorisesti sulkea pois uusien omien varojen käyttöönottoa. Peruslähtökohtana uusien omien varojen käyttöönotolle tulee kuitenkin olla se, etteivät ne saa heikentää EU:n kilpailukykyä toimintaympäristönä suhteessa muihin merkittäviin talousalueisiin. Komission konkreettisten ehdotusten toteuttamiseen liittyy käytännön ongelmia, joiden vuoksi yksimielisyyden saavuttaminen niistä on vaikeaa.

Missä mennään yhteisvelkaa koskevassa MFF-keskustelussa?

Keskustelua on käyty myös EU:n mahdollisuudesta hankkia lisävaroja yhteisen velanoton muodossa, ikään kuin MFF-rahoituskehityksen päälle.

Kuluvalla rahoituskaudella näin on kertaalleen tehty, kun EU otti ensimmäistä kertaa yhteisvelkaa koronaelpymistä varten (RFF). RFF:n mittakaava oli merkittävä, sillä se 1,5-kertaisti EU:n käytössä olevat varat.

Uutta yhteisvelkaa on väläytetty tulevalle kaudelle tiettyihin poikkeuksellisiin kertaluonteisiin täsmätarpeisiin, kuten Ukrainan tuki ja puolustushankinnat.

On huomattava, että yhteisvelan takaisinmaksu ja korot täytyy maksaa rahoituskehityksen varoista. RFF-takaisinmaksut tapahtuvat vuosina 2028 - 2055.

EK:n arvio:

Yhteisvelkaa tulisi käyttää vain viimesijaisena keinona. Olennaista on, että pysyviä menoja ei rahoiteta yhteisvelalla. Yhteisvelan käyttö olisi perusteltavissa lähinnä poikkeuksellisissa ja kertaluonteisissa tarpeissa, jotka vaativat suuria, nopeita ja etupainotteisia panostuksia.

Mitä tiedetään Ukraina-rahoituksen roolista osana MFF:ää, mitä komissio kaavailee?

EU on Ukrainan keskeinen tukija, ja sen rooli on lähitulevaisuudessa todennäköisesti vain kasvamassa, jos Yhdysvallat vähentää omaa tukeaan ilmoitustensa mukaisesti.

Suurimmat paineet kohdistuvat jo ajalle ennen tulevan rahoituskehityksen voimaantuloa, mutta myös pidemmällä aikavälillä EU:n on varauduttava sekä Ukrainan jälleenrakennukseen että sen jäsenyyden edellyttämien uudistusten tukemiseen.

Ukrainan sotilaallinen tuki on toteutettu tähän mennessä EU:n rahoituskehityksen ulkopuolisen Euroopan rauhanrahaston kautta, jota jäsenvaltiot ovat rahoittaneet suoraan. Tämä tulee todennäköisesti jatkossakin olemaan tarpeen.

Euroopan puolustusteollisuudelle suunnatun EU-rahoituksen kasvattaminen edistää myös edellytyksiä Ukrainan tukemiselle. Jälleenrakennusta edistetään komission hallinnoiman Ukraina-rahoitusvälineen avulla.

Komissio on jo etukäteen kertonut, että nyt annettavassa esityksessä rahoituskehyyksiksi ei vielä huomioida Ukrainan mahdollista EU-jäsenyyttä tai sen liittymistä ennakkolisesti EU-yhteistyöhön joillakin sektoreilla, vaan tähän liittyviin muutostarpeisiin palataan tarpeen mukaan kehyyksen puolivälitarkastelussa.

EK:n arvio:

Ukrainan taloudellisten tarpeiden tulee olla MFF:n vahva prioriteetti, mukaan lukien pitkäaikainen rahoitusjärjestely jälleenrakentamista varten.

Jälleenrakennuksen osalta ei voida kuitenkaan odottaa MFF:ää, vaan lisärahoitusta tarvitaan jo lyhyellä aikavälillä. Ukraina-rahoitusvälineen koko olisi kolminkertaistettava ja sen avulla on pyrittävä vivuttamaan investointeja Ukrainaan mahdollisimman tehokkaasti. Jälleenrakennuksen vauhdittamiseksi komission tulisi myös laatia viipymättä Ukrainan jälleenrakennussuunnitelma ja eurooppalainen yrityskonsortiomalli, jonka avulla myös pienemmät yritykset voisivat helpommin osallistua jälleenrakennushankkeisiin.

Mitä tarkoitetaan EU-rahoituksen kilpailullisuudella ja excellence-periaatteella?

Suomen kannalta iso kysymys liittyy EU-rahoituksen myöntökriteereihin: missä määrin rahoituksen myöntämisessä noudatetaan ns. kilpailullisuuden periaatetta (excellence-periaate) vai painottuvatko koheesiotyyppiset kriteerit. Eli kärkeistetyt: ohjataan rahoitusta Euroopan parhaimmistolle vai yritetäänkö sillä päinvastoin kireä alisuoriutujen tasoa.

Excellence-periaatteella viitataan siihen, että hankkeet (tai muut rahoituskohteet) kilpailevat rahoituksesta ja rahoitusta myönnettäisiin hankkeiden aidon paremmuuden perusteella. Koheesiotyyppiset rahoituskriteerit taas viittaavat siihen, että rahoitusta jyvitetäisiin esimerkiksi jäsenmaiden BKT-kiintiöiden perusteella, suosien vähemmän vauraita jäsenmaita.

EK:n arvio:

EK kannattaa voimakkaasti excellence-periaatteen noudattamista EU-rahoituksen myöntökriteereissä. Suomi on tähän asti pärjännyt kilpailullisissa rahoitushauissa hyvin, koska projektimme ovat kunnianhimoisia ja osaaminen Euroopan kärkeä.

Valitettavasti merkit viittaavat siihen, että excellence-periaate on vastatulessa. Rahoitusta halutaan myöntää entistä enemmän koheesiooperusteisesti eli tukemalla vähemmän kehittyneitä EU-maita sen sijaan, että huipputason maita ja hankkeita kiritettäisiin entistäkin paremmiksi. Suomelle olisi huono suunta, jos rahoitusta alettaisiin enenevästi myöntämään esim. maakiintiöiden tai etukäteen päätettyjen teemojen mukaan.

Mihin suuntaan EU:n innovaatorahoitus on menossa? Miten käy Horisontti Eurooppa -ohjelman? Mitä tarkoitetaan kilpailukykyrahastolla?

Horisontti Eurooppa on nykyisen MFF-kehyyksen keskeinen rahoitusohjelma koskien tutkimus-, kehitys ja innovaatiotoimintaa (TKI). Suomalaisyritykset ovat onnistuneet kotiuttamaan siitä rahoitusta yli EU-keskiarvojen. Pk-yritykset ovat pärjänneet rahoitushauissa erityisen hyvin: Suomi on saanut pk-sektorin innovaatorahoitusta kolmanneksi eniten koko EU:ssa.

Von der Leyenin komissio on alleviivannut korostetun vahvasti innovaatioiden merkitystä EU:n kilpailukykyyn kirimisessä. Se on ehdottanut uutta kilpailukykyrahastoa, jolla edistettäisiin strategisia investointeja ja kriittisiä teknologioita, huomioiden myös puhtaan teollisuuden ja energiasiirtymän rahoitustarpeet.

Ennakkotietojen valossa kilpailukykyrahasto voisi olla sateenvarjo, joka toisi eri kilpailukykyyn liittyvät rahoitusinstrumentit yhteen, kattaen koko investointielinkaaren tutkimuksesta aina teolliseen käyttöönottoon ja valmistukseen asti. Kilpailukykyrahastolla saattaa olla jatkossa merkittävä asema TKI-toiminnan rahoittamisessa.

Nykyisen Horisontti Eurooppa -ohjelman osalta vaikuttaa siltä, että erityisesti teollisuuden ja tutkimuksen yhteishankkeita rahoittava II-pilari saattaa olla muutoksen kohteena.

EK:n arvio:

Euroopan kasvukäänteen ja kilpailukykyloikan onnistuminen edellyttää voimakkaita panostuksia innovaatiokykyyn. Siksi esitämme Suomellekin tärkeän yritysvetoisen TKI-toiminnan rahoituksen kaksinkertaistamista.

Huolenamme on kuitenkin päinvastainen kehitys ja teollisen TKI-rahoituksen takapakki. Jos rahoituksen painopiste siirtyy liikaa innovaatioketjun varhaiseen vaiheeseen, jäävät talouskasvun hyödyt saamatta.

Muutoksia voi tulla myös rahoituksen myöntökriteereihin, jos edellä mainitun excellence-kriteerin painoarvo vähenee. Yritysten epävarmuutta ja hallintokuormaa lisää se, mikäli hyvin toimineen Horisontti Eurooppa -puiteohjelman rakenteesta luovutaan ja rahoitushakujen käytänteet mullistuvat.

EK kannattaa Horisontti Eurooppa -ohjelman kolmepilarisen rakenteen jatkumista. Yrityksille tärkeä II-pilari olisi syytä säilyttää, mutta hankkeiden yritysvetoisuutta olisi vahvistettava. Siksi EK tarjoaa TKI-rahoituksen kehittämiseen veturihankkeiden mallia, joka on ollut Suomessa onnistuneesti käytössä Business Finlandin kautta. Veturihankkeet ovat olleet erinomainen tapa sitouttaa mukaan koko innovaatioketju – kattaen kärkiyritysten ohella pk-sektorin ja tutkimustahot. Näin on aikaansaatu monipuolisia ekosysteemeitä ja kunnianhimoisia hankkeita, jotka ovat aktivoineet kaiken lisäksi myös hyvin yksityistä rahoitusta.

Konkreettisesti kilpailukykyrahastoon on vielä varhaista ottaa kantaa. Suomen kannalta isot kysymykset liittyvät siihen, missä määrin siinä painottuvat vihreät ja digitaaliset investoinnit sekä turvallisuus ja puolustus.

Mitkä ovat EU:n liikenne-rahoituksen näkymät?

Nykyisellä MFF-kaudella EU rahoittaa liikenneväyliä, energiainfraa ja tietoliikenneyhteyksiä eli saavutettavuutta eritoten Verkkojen Eurooppa -rahoitusohjelmalla (CEF, Connecting Europe Facility). Prioriteettina ovat ns. TEN-dinverkon pääväylät. CEF-rahoituksen saamiseksi jäsenmaan on sitouduttava kansalliseen omarahoitukseen.

Suomi on jatkuvasti parantanut saantoaan CEF:istä, josta on saatu rahoitusta eritoten kaksoiskäyttöhankkeisiin. Tieverkkoa, siltoja, raiteita ja satamia on kyetty EU-rahalla vahvistamaan siten, että ne kestävät siviili liikenteen ohella viime kädessä myös sotilaskaluston liikuttamisen, Nato-yhteensopivuus huomioiden.

Vielä ei ole tietoa siitä, missä muodossa CEF-tyyppinen rahoitus jatkuu seuraavalla MFF-kaudella. Ennakkotiedot viittaavat siihen, että jatkossa liikenneinfran kaksoiskäyttöä korostettaisiin entistä enemmän.

EK:n arvio:

CEF-rahoitusohjelmalle tarvitaan jatkoa myös seuraavalla MFF-kaudella. Heikentyneessä turvallisuustilanteessa Suomen tulee tavoitella rahoitusta länsiyhteyksiä ja huoltovarmuutta vahvistaville toimille kuten eurooppalaista raidelevyettä rakentavalle Rail Nordica -hankkeelle. Samoin on kiirehdittävä kansallista pohjatytöä Itämeren uusien kiinteiden silta/tunnelivaihtoehtojen selvittämiseksi (Tukholma, Vaasa tai Tallinna).

Suomen on vaikutettava sen puolesta, että itäisiä reunavaltioita vahvistettaisiin muillakin elinkeinopoliittisin tavoin. Infra-hankkeiden ohella tulisi vahvistaa kasvun edellytyksiä esimerkiksi TKI-investointien ja koulutuksen keinoin.

Miten jäsenmaiden valtiontuet ja niitä koskevat valtiontukijoustopot liittyvät MFF-kokonaisuuteen?

EU-komissiolla on toimivalta päättää siitä, millaisia joustoja jäsenmaille sallitaan EU:n perinteisesti tiukkaan valtiontukisäännöstöön. Nykyiset avokätiset valtiontukijoustopot ovat päättymässä vuoden 2025 lopussa.

Loogista olisi päättää valtiontukisääntöjen tulevaisuudesta ja MFF:stä yhtenä kokonaisuutena. Näin ei kuitenkaan tapahdu: komissio teki jo 25.6.2025 päätöksen siitä, että valtiontukijoustoja jatketaan aina vuoden 2030 loppuun saakka. Niiden käyttömahdollisuudet jopa laajentuvat monin tavoin.

MFF tuonee muutoksia ns. IPCEI-hankkeisiin, joissa on kyse kriittisistä korkean teknologian yhteishankkeista (esim. akut, vety, jatkossa myös mm. puolijohteet ja älykkäät materiaalit). Tähän asti IPCEI-hankkeiden rahoitus on tullut ennen kaikkea kansallisista valtiontuista, mutta jatkossa niitä saatetaan rahoittaa myös yhteisestä MFF-kehyksestä.

EK:n arvio:

Jäsenmaiden keskinäinen valtiontukikilpailu murentaa EU:n sisämarkkinoiden tasapuolisia kilpailuedellytyksiä. Tilanne on erityisen ongelmallinen Suomen kaltaiselle väliinputoajalle: pienen kansantalouden pelimerkit eivät riitä valtiontuilla kilpailemiseen, mutta toisaalta olemme liian vauras voidaksemme hyödyntää EU:n tarjoamia koheesiotukia.

EK on esittänyt, että valtiontukijoustoista luovuttaisiin ja tilalle tuotaisiin uusi EU-tasoinen investointirahoituksen väline. Sen tulisi olla mittakaavaltaan riittävän vaikuttava eli 400–500 mrd euroa, koostuen sekä avustuksista että lainoista esim. 50 % - 50 % -jakaumalla. Kun valtiontukijoustoja on nyt päätetty jatkaa vuoteen 2030 asti siten, että ne menevät päällekkäin MFF-kauden kanssa, tulisi ennen vuotta 2028 tehdä vähintäänkin väliarviointi. Väliarvioinnin tulosten tulisi vaikuttaa siihen, miten joustoja jatketaan MFF-kauden aikana.

IPCEI:n osalta EK painottaa, että rahoituksella tulisi tähdätä maailmanluokan teolliseen tasoon (global state of art). Jos IPCEI-hankkeita rahoitetaan jatkossa MFF-kehyksestä, niin se tulisi toteuttaa nykyisiä varoja uudelleen suunnitella ja kilpailukykyä vahvistaen. EU-rahoitus ei saa vääristää unionin sisäistä kilpailua.

Miten MFF:stä päätetään ja miten prosessi etenee?

Komissio antaa esityksensä vuosien 2028–2034 MFF-kehyksestä sekä osan sektorikohtaisista esityksistä heinäkuussa, ennakkotietojen mukaan 16.7. ja loput esitykset 3.9.2025.

Syksyllä alkavat neuvottelut jäsenmaiden kanssa. MFF:stä päättämiseen tarvitaan jäsenmaiden yksimielisyys ja parlamentin hyväksyntä. Lopputulos ratkennee Eurooppa-neuvoston kokouksessa loppuvuodesta 2026 tai alkuvuodesta 2027.

EK:N ASIAANTUNTIJAT MEDIAN HAASTATTELUIHIN:

MFF-kokonaisuus

Johtaja, EU-asiat: Lotta Nymann-Lindegren, puh. 040 509 6527

Johtaja, talous ja tutkimus: Sami Pakarinen, puh. 050 343 4337

Talous:

Pääekonomisti Penna Urrila, puh. 040 570 7860

Innovaatorahoitus, Horisontti Euroopan jatko:

Johtaja Riikka Heikinheimo, puh. 046 922 9692

Valtiontuet, investointirahoitus, teollisuuspolitiikka:

Johtava asiantuntija Paavali Kukkonen, puh. 050 566 3455

Saavutettavuus, liikenne:

Johtava asiantuntija Tiina Haapasalo, puh. 040 763 1482

Sähköpostiosoitteet:

etunimi.sukunimi@ek.fi

Valokuvat:

<https://www.flickr.com/photos/elinkeinoelama/albums/>